

שנת בגרות ואחריו

שיעור 3: עיון חותם+ הצגת עבודת הערכים (בתיבת הנחיות יחד עם

המחנכות)

- דפי לימוד "עיון חותם"
- דיון במליאה על פי שאלות דפי הלימוד
- הצגת עבודת ערכים

עיון חותם

"הפיכתו של נער לבר מצווה, אין משמעה שמכאן ואילך לקיים מצוות. כשהנער מגיע לכיל שלוש עשרה אין הוא עובר מעולם של היעדר מצוות לעולם של מצוות.

חלק מן המצוות היה חייב לקיימן עוד קודם לכן, וחלק מן המצוות יתחיל לקיים רק מאוחר יותר.

משמעותו של המושג "בר מצווה" היא שהמצווה אינה מוטלת עליו, אלא הוא מקבלה מרצון.

'אמר ר' אלעזר: צריך אדם להיטפל בבנו עד שלוש עשרה שנה ומכאן ואילך צריך הוא לומר ברוך שפטרני מעונשו של זה (מדרש בראשית רבה פרשה סג).'

עד עתה היה על האב לשאת באחריות למעשי הבן, עכשיו היא ניטלה ממנו. מעכשיו, על הבן עצמו לשאת באחריות על מעשיו. מה שהוא עושה מעכשיו הוא עושה כאחראי.

אבל לא די בזה. עד עתה הנער לא היה צריך לבחור ולהכריע; הוא חי באווירה ניטרלית סתמית, שעדיין אין בה שום הכרה של הכרעה – אין ברירת הדרך. אבל מכאן ואילך עליו לברור ולהכריע ימינה או שמאלה, דרך אל האמת או דרך אל השקר. הוא אינו יכול להישאר בחוסר ברירה והכרעה. הוא צריך לתפוס בעצמו את האמת; מי שאינו עושה כך, השקר תופס אותו בטרם ירגיש.

אולם, מה הכוונה שעכשיו מתחילים לברור ולהכריע? הכוונה היא שעכשיו מתחיל להיגלות מי הוא האיש הזה. עד עתה היה הנער רץ בעדר עם כל השאר, מעכשיו צריך ללכת בדרך של עצמו, באחריות של עצמו. כאן ניכר הוא בתכונתו הוא; כאן הוא מכיר את עצמו בתכונתו. יתר על כך: על ידי הכרעה אחראית, מוכרע באמת מי הוא."

(מרטין בובר, דבר אל בני המצווה, מתוך: על פרשת דרשים)

1. האם יש לכאן קושי עם המשפט "בכוח שפטיני אסונשו של זה"?
2. מה דגמגכאין על קביעה של בזכר שם על זה אין אע"כ צוכ אככיע?
3. מדוע אדגכר בזכר חיים אל מככע אינן חיים טובים?
4. מה היא מככע אחכאיג?
5. האם חל שינוי באשמו בזכר מהככע שלכאין?